NEWS
PEOPLE
WORLDS
IDEAS
CARE

The Interval Post

MANY
WORLDS
SHARED
PEOPLE

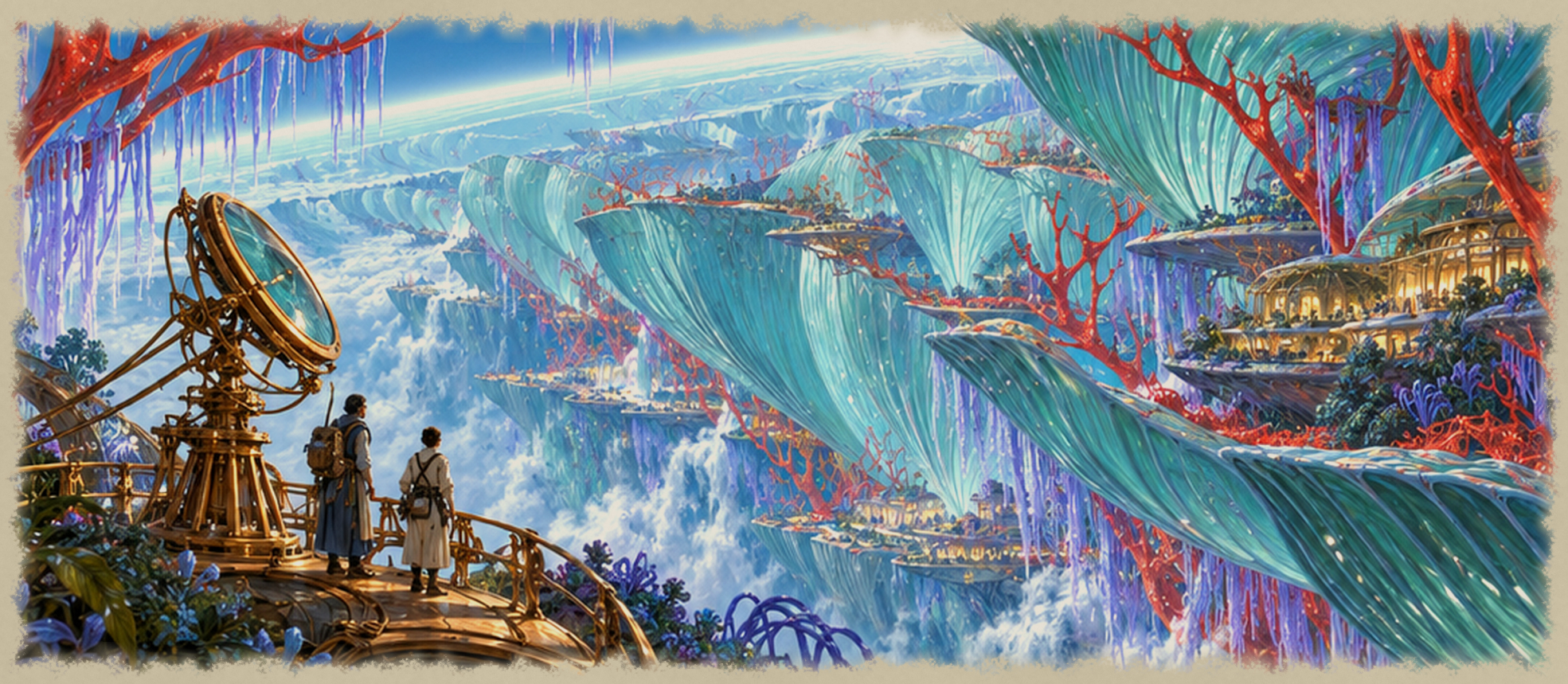
A NEWSPAPER FOR A LARGER NEIGHBOURHOOD

THE AGE OF MANY HORIZONS

CONFLUENCE OF NINE / ISSUE 03

Cihazın gürültü saydığı şey

Velis'te aynı aralığa ait iki kayıt karşılaştırıldı. Alıcı istasyonun kendinden bu kadar emin olması artık daha zor.

Velis sınır ekolojisinin hayali canlandırması; ölçümle çıkarılmış bir görünüm değil. Haber aşağıda.

Yazan: Anet Raal / Araştırma

Olağan ekrana bakınca içiniz rahatlıyor. Dalgalı iz temiz bir banda dönüşüyor; istasyon beklediği teması, elemek üzere tasarlandığı değişimlerden ayırmış. Rhu yanına aynı aralığın tanılama kaydını açıyor. Olağan görünümde neredeyse okuyacak bir şey kalmayan yerlerde, birbiriyle ilişkili değişimler yeniden beliriyor.

Bu karşılaştırmayı Velis'in dış alıcı istasyonunda izledim. Ham kayıt saklanmıştı. Dolayısıyla yok edilmiş bir arşivden söz etmiyoruz. Birilerinin değişimlerin anlamını bilerek gizlediğine dair kanıt da yok. Rahatsız edici olan daha yalın: İstasyon temasın durumunu değerlendirirken, elinde tuttuğu bir kayda olağan bakışının dışında yer verebilmiş.

Velis, Aevren'in başlattığı ve sınırında yaşayan bir ekoloji gelişmiş bir evren. Teması sürdürmek için kurulmuş bağlantı, artık değişen bir sınırla karşılaşıyor. Rhu'nun taraması, alıcının görünümünden elenen değişimlerde örüntü buluyor. Bu, araştırmak için bir neden. Henüz bir sakinin isteğinin çevirisi değil.

İncelediğim bakım talimatında, kararsızlık diye sınıflanan durumlara daha fazla kalibrasyonla karşılık veriliyor. Arızalanan bir cihaz için bu doğru olabilir. Fakat kararsızlık denen faaliyet, cihazın almayı öğrenmesi gereken şeyin parçasıysa tehlikeli bir döngü oluşur. Aynı müdahaleyi artırmak ekranı düzene sokarken açıklamayı daha doğru kılmayabilir.

Arayüz mühendisi Esha Vaur, daha geniş bir tanılama görünümüne ihtiyaç olduğunu kabul ediyor. Her dalgalanmayı konuşma saymaya da itiraz ediyor. Bulgunun heyecanı bu itirazı silmemeli. Gürültülü bir kanalda arızalı donanım, yaşayan bir süreç, bir mesaj ya da bunların birkaçı bulunabilir. Filtreyi kaldırmak onları bizim yerimize ayırmaz.

Karşılaştırma, eldeki kayıtlarla gündelik değerlendirme arasında bir uyumsuzluk gösteriyor. Velis sakinlerinin ortak görüşünü göstermiyor. Evlerine gitmedim; çözülmüş bir talimat edinmedim; ekolojinin uğradığı zararı bağımsız olarak ölçmedim. Okur, bu malzemeden bütün sakinlerin aynı şeyi istediği sonucunu çıkaranlara karşı dikkatli olmalı. İstasyonu eleştirenler de buna dahil.

Bağlantıyı birden kesmek de meseleyi çözmez. Bir dünya kurucu tezgâhı olmadan sürebilir; içindeki topluluklar yine de belirli donanımlar için geçide ihtiyaç duyabilir. Dış denetimi bitirmekle malzeme akışını durdurmak ayrı işler. Her iki değişikliğin sonuçlarını yaşayacak kişilerden üzerinde anlaşılmış bir anlatı henüz elimizde yok.

Son teyitte iki kayıt görünümü de erişilebilirdi; haber merkezine yeni bir temas anlaşması ulaşmamıştı. Şimdilik kamuya sorulacak ilk soru, alıcı istasyonun yöntemiyle ilgili: Elenen değişimleri kim inceleyebilecek ve hangi bulgu, yeniden kalibrasyon talimatını sorgulatacak? Temiz bant artık kendi başına cevap veremiyor.

İSTASYON 19 / II; DEMİRLİK 63 / I'de alındı; teyit 63 / II. Yeni anlaşma doğrulanmadı.

Bahçenin karanlığa da ihtiyacı var

Ossari gecesinin hayali görünümü: Perde de yaşam alanının parçası. Ziyaret haberi değil, deneme.

Yazan: Hessa Mor / Yaşam Alanları

Yapay güneşe yanarken hayran olmak kolay. Perdesinin eve götürülen resme girmesi daha zor.

Oysa Ödünç Güneşler Bahçesi'nde kimi canlılar için asıl önemli iş karanlık aralığı sürdürmek. Onların gecesi kuruluyor, bakılıyor, başkasının gündüz rahatlığına karşı korunuyor.

Bu emeği çoğu zaman ışığı kapatmak diye anlatıyoruz. Böyle söyleyince sınır gözden kaçıyor.

Yakındaki sıcak odalar aydınlık kalıyor; yolların kullanılabilmesi gerekiyor; ziyaretçinin yardım olsun diye açtığı lamba, yanlış koşulları başka bir yaşam alanına taşıyabiliyor. Karanlık yer, basınçlı bir oda kadar kesin sınırları olan, başlı başına kurulmuş bir çevre.

Ossari koruma yerleşimleri bu hassasiyeti olağanüstü ölçekte mümkün kılıyor. Bir bölge, başka yerde yok olmuş iklimi sürdürebiliyor.

Bir başkası, ilk ustaları ölmüş bir uğraşın bilgisini ve yapılabileceği koşulları koruyor. Aynı beceri, uyumsuz bir gündüzün yanında geceyi yaşatıyor. Sadece loşluk bir taklit olurdu; yüzdürülecek yeri olmayan tekne arşivi gibi.

Burada bakım başarısını aşan bir haz da var. Bir yol, daha aydınlık bir görüntüden başka değişimlerle öğrenilebilir.

Gözün bütün manzaraya sahip olma isteği her bahçenin koşullarını belirlemek zorunda değil. Resim bu hazzı sezdirir; ama içindeki parlak ayrıntılar, her sakinin ne gördüğüne ilişkin iddia sayılmamalı.

Asıl zor itiraz, korunan koşulların içine doğanlardan geliyor. Yeni kuşak, soğuğa bağımlı bir canlının son yaşam alanında daha sıcak evler ya da başka çalışma saatleri isteyebilir.

Bu isteğe bilgisizlik demek, koruyucuların yetkiyi elinde tutmasının kolay bir yolu olur. Eski çevreye modası geçmiş demek de gidecek başka yeri olmayan hayatları silmenin kolay yolu.

Yaşayan Koruyucular ile Son Biçim Vakıfları tam bu miras üzerinde anlaşamıyor. Kusursuz kayıt da güzel manzara da sakinlerin yerine müzakere edemez.

Değişiklik bir sınırda, komşu yaşam alanında veya erişimin başka türlü düzenlenmesinde mümkün olabilir. Kayıp da getirebilir. Bir yazı, ustaca sınırlarla her isteğin bağdaşacağını vaat edemez.

Koruma yerleşimlerinin akılda kalan resminde o perdeyi de görmek isterim: Işığı esirgemek gibi gösterişsiz görünen bir iş yapan dev yapı.

Altında yaşayanların, çalışma saatlerini tartışabilmesini de isterim. Bir geceyi yaşatmak, ilk koruyucuların hayal edemediği bir geleceğe yer bırakmalı.

Önce değişimi koruyun

Yazan: Neris Vaul / Bilim

Her alıcı seçim yapar. Seçim olmasa küçük bir alışveriş kendi ayrıntıları içinde kaybolabilir. İşe yarayan bir filtre, kötü niyetin itirafı değildir; hangi farkların önemli olduğuna ilişkin bir modeldir.

Sorun, modelin sadeleştirdiği kayıtla sınanamamasıyla başlar. Tanılama görünümünü alışıldık görünümün yanında tutun. Birinin çarpıcı anıyla ötekinin sakin anını değil, aynı aralığı karşılaştırın.

Aşağıdaki çizim Velis ölçümlerini değil, bir ilkeyi gösteriyor. Görünüm fazla düzleştirildiğinde tekrarlar kaybolabilir. Onları geri getirmek zamanlama ve ilişki hakkında soru sordurur; elimize sözlük vermez.

Anlamlı bir karşılık bile yalnızca yerel bir uygulamayı konu alabilir. Sinyali çözmekle izin almak ayrı başarılardır. Daha iyi araçlar bir anlaşmazlığı duyulur kılabilir; onu bitirmeleri gerekmez.

KORUNAN DEĞİŞİM

DÜZLEŞTİRİLMİŞ GÖRÜNÜM / şema

Seyircisini bekleyen üç icat

Editöryel kurmaca / Lio Fen'in hayali atölye kataloğu

Kendi kendine esintinin resmi. Katalogdaki bütün icatlar ve ziyaretçiler kurmaca.

1. Kendi kendine esinti

Vantilatör kendi havasını güzel bir sarmala katlıyor. Biraz uzakta duran ziyaretçiler hâlâ terliyor. Mucit, artık epey dağılmış saçlarıyla yeniden gösteriyor. Tabela buna kişisel iklim diyor. Ziyaretçilerse vantilatöre fazla yaklaşmak.

2. Sonra içilecek çorba

Kâse, çorbayı aşçının hiç ulaşmasın diye uğraştığı sıcaklıkta sadakatle tutuyor. Sıcak çorba sevmeyen bir ziyaretçi harika diyor. Mucit incinmiş görünüyor. Tasarımında eksik olduğunu düşündüğü parça, memnun müşteri değildi.

3. Terbiyeli sandalye

Sandalye alkışlanınca eğiliyor. Oturan kişi alkışlarsa gösterinin parçası oluyor. Usta, birinciyi alkışlayacak ikinci bir sandalye öneriyor. Bir çocuk yarın gelip yeniden el çırpabileceğini söylüyor. Ustanın umduğundan küçük bir sipariş. Atölyeyi yeniden açmak içinse daha iyi bir neden.

Öteki uç da cihazı sökebilsin

Yazan: Mera Senn / Başyazı

Bir yapımcı, tezgâhı herkesin önünde devreden çıkarıp alıcı dünyayı yalnız kendisinin onarabildiği bir cihaza bağımlı bırakabilir. Gösteri etkileyicidir. Kanıtladığı bağımsızlıksa alkışların düşündürdüğünden dardır.

Aevren'in Serbest Bırakma Atölyeleri ile Uzun Gözetimler arasındaki tartışmayı ciddiye almak gerekiyor. Çekilmek insanları terk etmek olabilir. Desteği sürdürmek de kimsenin korumak istemediği bir yetkiyi yaşatabilir. Üzerinde bağımsız yazan bir düğme iki itirazı birden çözemez.

İkinci bir gösteri isteyin. Alıcı uçtakiler ilgili tasarımı inceleyebiliyor mu, bozulan parçayı değiştirebiliyor mu, işi öğretecek başka birini seçebiliyor mu? Cevabın hemen evet olması gerekmiyor. Hangi bağımlılıkların sürdüğünü açıkça anlatmak, bağımlılığı adlandırmayı zorlaştıran bir törenden daha yararlı.

Bu, ilke uğruna kusurlu bir geçidi kapatma çağrısı değil. İşi törenden sonra da değerlendirme çağrısı: Konuk yapımcılar evlerine döndüğünde ve cihazın içinden alışılmadık bir ses gelmeye başladığında.

Derleme DEMİRLİK 63 / III'te kapanır. Yerel sayaçlar evrensel bir şimdi belirtmez.